

M. Winiarski

CZARNY DUNAJEC

Projekt założeń do
OPERATU UZDROWISKOWEGO
OBSZARU OCHRONY UZDROWISKOWEJ
GMINY CZARNY DUNAJEC

Czarny Dunajec, listopad 2013

WÓJT GMINY CZARNY DUNAJEC:

Józef Babicz

Urząd Gminy Czarny Dunajec

ul. Józefa Piłsudskiego 2

34- 470 Czarny Dunajec

Wykonawca opracowania:

P.U.P.I.K.Z. „HOT”

ul. Wiewiórcza 2

16-030 Supraśl

Pracownia Usług Projektowych
Inwestycyjnych

Tomasz Grzegorz Ołdytowski

16-030 SUPRAŚL

ul Wiewiórcza 2, tel./fax 183-317

REGON 050041566, NIP 542-100-31-74

Zespół w składzie:

dr inż. arch. Tomasz Grzegorz Ołdytowski

mgr inż. arch. Szymon Ołdytowski

mgr Agnieszka Lenkiewicz

Szymon Ołdytowski
Agnieszka Lenkiewicz

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

ROZDZIAŁ 1:

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA OPERATU

ROZDZIAŁ 2:

PODSTAWOWE POJĘCIA BRANŻY UZDROWISKOWEJ

ROZDZIAŁ 3:

HISTORIA GMINY CZARNY DUNAJEC

ROZDZIAŁ 4:

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY CZARNY DUNAJEC

ROZDZIAŁ 5:

STREFY OCHRONY UZDROWISKOWEJ

ROZDZIAŁ 6:

WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE NATURALNYCH SUROWCÓW LECZNICZYCH
I KLIMATU NA OBSZARZE OBJĘTYM WYSTĄPIENIEM O NADANIE
STATUSU UZDROWISKA

ROZDZIAŁ 7:

ZAKŁADY I URZĄDZENIA LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO

ROZDZIAŁ 8:

KIERUNKI LECZNICTWA

PODSUMOWANIE

WSTĘP

Zgodnie z zapisami „Ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych” z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. z dnia 01.09.2005r. Nr 167 poz. 1399 z późn. zm.):

„Gmina, która zamierza wystąpić o nadanie danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, w celu określenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na tym obszarze, sporządza operat uzdrowiskowy.” (art. 39 ust. 1 ustawy).

Operat uzdrowiskowy to dokument zawierający charakterystykę wyodrębnionego obszaru pod względem możliwości uznania go za uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej, ze szczególnym uwzględnieniem dostępnych na tym obszarze naturalnych surowców leczniczych i klimatu. Operat uzdrowiskowy jest obszerną dokumentacją inwentaryzacyjną gminy, zawierającą między innymi: dane statystyczne, wyniki opracowań naukowych, ekspertyzy, informacje, między innymi określające stan bazy uzdrowiskowej (zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego – jeżeli takowe występują), infrastruktury technicznej i komunalnej, środowiska naturalnego oraz właściwości wód leczniczych, peloidów i klimatu miejscowości ubiegającej się o przyznanie statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej. Operat uzdrowiskowy przekazuje się ministrowi właściwemu do spraw zdrowia celem potwierdzenia spełnienia przez wyodrębniony obszar albo jego część wymagań określonych w ustawie (art. 40 ust. 1).

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, o status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej może ubiegać się gmina, miasto lub jednostka pomocnicza gminy (sołectwo), które spełniają łącznie następujące warunki:

1. posiadają złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych,
2. posiadają klimat o potwierdzonych właściwościach leczniczych,
3. na ich obszarze znajdują się zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego,
4. spełniają określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska,

5. posiadają infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, oraz prowadzą gospodarkę odpadami.

W niniejszym opracowaniu wykonano analizę uwarunkowań planistycznych oraz funkcjonalno-przestrzennych gminnej przestrzeni, z uwzględnieniem obszaru Czarnego Dunajca i sołectw gminy Czarny Dunajec, tj.: Chochółów, Ciche, Czarny Dunajec, Czerwienne, Dział, Koniówka, Odrowąż, Piekielnik, Pieniążkowice, Podczerwone, Podszkle, Ratułów, Stare Bystre, Wróblówka, Załuczne.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono dwa zróżnicowane warianty:

Wariant I obejmuje cztery sołectwa: Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy Czarny Dunajec to 80,01 km².

Wariant II obejmuje sześć sołectw: Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec, Chochółów, Załuczne.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy Czarny Dunajec to 98,37 km².

W niniejszym opracowaniu przedłożono dwa warianty założeń projektowych w celu pełnego ich przeanalizowania przez władze gminy Czarny Dunajec oraz poddania wstępnej ocenie przez Ministra Zdrowia.

Rozdział 1:

Podstawy prawne opracowania operatu

Niniejszy operat uzdrowiskowy został przygotowany w oparciu o stan prawny obowiązujący na dzień jej sporządzenia, to jest na podstawie:

- Ustawie z dnia 4 marca 2011 r. o zmianie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
- Ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2012 poz. 651);
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011 r. Nr 163 poz.981);
- Ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z dnia 11 października 2001 r. Nr 111 poz.1229 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z dnia 20 czerwca 2001 r. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. Nr 106 poz. 1126 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z dnia 10 maja 2003 r. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr. 273 poz.2703 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45 poz.435 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 7 lipca 2006 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121 poz. 844 z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 20 czerwca 2001 r. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z dnia 3 grudnia 2004r. Nr 257 poz. 2573 z późn. zm.);

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 13 sierpnia 2004r. Nr 178 poz.1841);
- Ustawie z dnia 13 września 1966 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132 poz. 622) jednolity tekst (Dz. U. Nr 236 poz. 2006 z 2005 r.);
- Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie wzorcowego statutu uzdrowiska i wzorcowego statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 56.poz. 396);
- Ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z dnia 5 lutego 1997r.);
- Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266);
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zmianami);
- Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210. poz. 2135);
- Ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91 poz. 408, z późn. zmianami);
- Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717);
- Ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858);
- Ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. z 2001 r. nr 97 poz. 1051 z późn. zmianami);
- Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568);
- Ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. Nr 16 poz. 93 z późn. zmianami).

Kluczowe znaczenie przy opracowaniu niniejszego założenia do operatu uzdrowiskowego ma Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych z późniejszymi zmianami, (Dz. U. z 2012 poz. 651), która szczegółowo określa:

- zasady nadawania oraz pozbawiania obszaru statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej,
- kierunki lecznicze uzdrowisk,
- zasady finansowania oraz warunki prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego,
- zasady sprawowania nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym oraz zadania, jakie stawiane są gminom uzdrowiskowym.

Rozdział 2:

Podstawowe pojęcia branży uzdrowiskowej

„Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych” definiuje główne pojęcia związane z uzdrowiskami:

- **GMINA UZDROWISKOWA** to gmina, której obszarowi lub jego części został nadany status uzdrowiska w trybie określonym w ustawie;
- **UZDROWISKO** to obszar, na terenie którego prowadzone jest lecznictwo uzdrowiskowe, wydzielony w celu wykorzystania i ochrony znajdujących się na jego obszarze naturalnych surowców leczniczych, spełniający warunki, o których mowa w art. 34 ust. 1, któremu został nadany status uzdrowiska;
- **LECZNICTWO UZDROWISKOWE** to zorganizowana działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzoną w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przy wykorzystaniu warunków naturalnych, takich jak:
 - a) właściwości naturalnych surowców leczniczych,
 - b) właściwości lecznicze klimatu, w tym talassoterapia i subterraneoterapia oraz właściwości lecznicze mikroklimatu
- a także towarzyszące temu zabiegi fizykalne.

Innymi słowy, **uzdrowisko** to obszar mający złoża naturalnych surowców leczniczych, dostęp do wody morskiej i klimat o właściwościach leczniczych (albo jeden z tych czynników) oraz zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, jak również sprzyjające warunki środowiskowe i sanitarne, w którym prowadzone jest metodyczne leczenie określonych chorób oraz może być prowadzona działalność wypoczynkowo-turystyczna.

Natomiast **obszar ochrony uzdrowiskowej** to obszar mający złoża naturalnych surowców leczniczych, dostęp do wody morskiej i klimat o właściwościach leczniczych (albo jeden z tych czynników) jak również sprzyjające warunki środowiskowe i sanitarne, w którym może być prowadzone metodyczne leczenie określonych chorób oraz działalność wypoczynkowo-turystyczna, lecz nie występują na jego obszarze zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego,

Definicje dotyczące naturalnych surowców leczniczych:

- naturalny surowiec leczniczy - surowiec pochodzenia naturalnego, ze źróz geologicznych, stosowany w postaci naturalnej do uzdrowiskowych zabiegów leczniczych takich jak: woda lecznicza, gaz leczniczy, peloid;

- woda lecznicza - pierwotnie czysta, nie uzdatniona woda podziemna, której skład chemiczny i właściwości fizyczne warunkują określone działanie lecznicze, potwierdzone

wynikami badań farmakodynamicznych i klinicznych [PN-Z-11001-1:1999];

- gaz leczniczy - gaz pochodzenia naturalnego, ze źróz geologicznych lub towarzyszący wodom podziemnym, którego właściwości lecznicze stwierdzone zostały na podstawie badań

lub długotrwałej obserwacji lekarskiej;

- peloid - substancja naturalna pochodząca ze złoża geologicznego, o właściwościach

leczniczych, potwierdzonych wynikami badań, która w stanie naturalnym lub po zmieszaniu z wodą jest stosowana do uzdrowiskowych zabiegów leczniczych.

Podział uzdrowisk ze względu na czynniki lecznicze:

- uzdrowisko klimatyczne to uzdrowisko, w którym prowadzona jest zorganizowana działalność lecznicza, wykorzystująca głównie walory klimatu, potwierdzone badaniami naukowymi i mające terenowe urządzenia do klimatoterapii;

- zdrojowisko - uzdrowisko, w którym zabiegi z użyciem wody leczniczej należą do podstawowych w działalności leczniczej;

- uzdrowisko borowinowe - uzdrowisko, w którym zabiegi z użyciem borowiny należą do podstawowych w działalności leczniczej;

- uzdrowisko nadmorskie – *tallasoterapeutyczne* - uzdrowisko, w którym do prowadzenia działalności leczniczej wykorzystywane są specyficzne właściwości klimatu nadmorskiego oraz stosowana jest woda morską;

- uzdrowisko lecznictwa podziemnego – *subterraneoterapeutyczne* - uzdrowisko, w którym do celów leczniczych wykorzystywany jest mikroklimat podziemnych wyrobisk, odznaczających się korzystną jonizacją powietrza i obecnością aerozolu leczniczego oraz brakiem w powietrzu alergenów i mikroorganizmów chorobotwórczych;

Zdrój - dopowiedzenie umieszczone pod nazwą własną miejscowości uzdrowiskowej, identyfikujące tę miejscowość jako zdrojowisko.

Podział ze względu na położenie:

- uzdrowisko nizinne - uzdrowisko położone w terenie o przeciętnej wysokości bezwzględnej do 300 m n.p.m.;
- uzdrowisko podgórskie - uzdrowisko położone w terenie o przeciętnej wysokości bezwzględnej od 300 m do 500 m n.p.m.;
- uzdrowisko górskie - uzdrowisko położone w terenie o przeciętnej wysokości bezwzględnej od 500 m do 700 m n.p.m.;
- uzdrowisko wysokogórskie - uzdrowisko położone w terenie o przeciętnej wysokości bezwzględnej powyżej 700 m n.p.m.

Najważniejszą i podstawową wartością uzdrowisk są walory turystyczne, rekreacyjne i lecznicze, służące zachowaniu równowagi fizycznej i psychicznej zarówno mieszkańców jak i przyjezdnych. Jest to suma składników stworzonych przez człowieka oraz naturę. Zarówno wspólnie jak i każde z osobna stanowią cele ruchu turystycznego i tworzą potencjał danego obszaru.

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. szczegółowo określa również:

- zasady nadawania oraz pozbawiania obszaru statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej,
- kierunki lecznicze uzdrowisk,
- zasady finansowania oraz warunki prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego,
- zasady sprawowania nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym oraz zadania, jakie stawiane są gminom uzdrowiskowym.

W celu nadania obszarowi statusu uzdrowiska i prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, gmina winna ustanowić statut uzdrowiska obowiązujący w obszarze jego granic lub gmin:

- Na obszarze uzdrowiska wydziela się strefy ochronne A, B, C - strefy ochrony uzdrowiskowej (A, B, C) to części obszaru uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej, określone w statucie uzdrowiska, wydzielone w celu ochrony

czynników leczniczych i naturalnych surowców leczniczych, walorów środowiska i urządzeń uzdrowiskowych;

- W celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa się szczegółowe czynności zabronione w strefach ochronnych w zakresie:

- wymagań sanitarnych:

- ochrony przed hałasem, w szczególności w strefie "A":

- estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturalnych:

- zakazu handlu obnośnego i obwoźnego w strefie "A":

- ochrony jakości i ilości naturalnych surowców leczniczych:

- W poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki

terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek:

- w strefie "A", gdzie odbywa się lecznictwo uzdrowiskowe, wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 65 % powierzchni strefy oraz minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek ;

- w strefie "B" stanowiącej otulinę strefy "A" wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 55 % powierzchni strefy oraz minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek ;

- w strefie "C" wskaźnik powierzchni terenów biologicznie czynnych powinien wynosić nie mniej niż 45 % powierzchni.

Na terenie uzdrowiska określa się udokumentowane naturalne surowce lecznicze:

- W uzdrowisku określa się kierunki lecznictwa uzdrowiskowego:

- Opracowuje się załącznik tekstowy do statutu:

- wykaz zakładów lecznictwa uzdrowiskowego z określeniem funkcjonowania w nich zakładów przyrodoleczniczych i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego;

- wykaz pomników przyrody na obszarze uzdrowiska.

- Opracowuje się załączniki graficzny do statutu:

- mapę strefy "A" z naniesieniem istniejących i projektowanych zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego i oznaczonymi ulicami w skali nie mniejszej niż 1:10.000;

- mapę strefy "B" w skali 1:25.000;

- mapę strefy "C" wraz z granicami obszaru "A" i "B" w skali 1:25.000;

- mapę obszaru i terenu górniczego w skali 1:25.000.

Prawne zasady przypisane strefom ochrony uzdrowiskowej „A” „B” i „C”.

Charakterystyka strefy „A”:

Strefa "A" obejmuje obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty (w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie), dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 65%.,

W strefie ochronnej "A" zabrania się:

- lokalizacji zakładów przemysłowych,
- lokalizacji budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego, z wyjątkiem modernizacji obiektów istniejących, bez możliwości zwiększenia powierzchni ich zabudowy,
- uruchamiania pól biwakowych i campingowych, lokalizacji domków turystycznych i campingowych,
- prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych lub towarów o podobnym charakterze, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę,
- trzymania zwierząt gospodarskich, w rozumieniu ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r.o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866),
- prowadzenia działalności rolniczej, w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 113, Nr90, poz. 756 i Nr 143, poz. 1199),
- organizacji rajdów samochodowych i motorowych,
- lokalizacji stacji paliw, punktów dystrybucji produktów naftowych, nawozów sztucznych, składowisk odpadów stałych i płynnych, składów opału,
- lokalizacji parkingów w liczbie miejsc postojowych większej niż 10 % miejsc sanatoryjnych w obiekcie,
- lokalizacji trwałych i tymczasowych obiektów i urządzeń, które mogą utrudniać lub zakłócać przebywanie pacjentów na tym obszarze, a w szczególności: stacji bazowych telefonii komórkowej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne,

- organizowania imprez masowych, w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 909), zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22.00-6.00, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych,
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z odrębnymi przepisami, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie ryb, garbarnie,
- wszystkich czynności zabronionych, ujętych w wykazie dla strefy ochronnej „B” i „C”.

Charakterystyka strefy „B”:

Strefa "B" obejmuje obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objęty granicami parku narodowego lub rezerwatu przyrody albo jest lasem, morzem lub jeziorem, dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi nie mniej niż 55%.

W strefie ochronnej "B" zabrania się:

- lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych,
- lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni większej niż 400 m² z obiektami towarzyszącymi,
- lokalizacji i uruchamiania stacji paliw lub urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie bliżej niż 500 m od granicy obszaru strefy ochronnej "A", uruchamiania punktów dystrybucji i składowania środków chemicznych, produktów naftowych i innych artykułów uciążliwych dla środowiska,
- wyciętu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć sanitarnych,
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- prowadzenia robót melioracyjnych mających na celu niekorzystną zmianę

istniejących stosunków gruntowo-wodnych,

- lokalizacji parkingów o wielkości powyżej 50 miejsc postojowych dla samochodów osobowych, dostawczych i autobusów,
- wszystkich czynności zabronionych ujętych w wykazie dla strefy ochronnej "C".

Charakterystyka strefy "C":

Strefa „C” obejmuje obszar przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie, obejmującą obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych, dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi nie mniej niż 45%.

W strefie ochronnej "C" zabrania się:

- nieplanowanego wyrębu drzew,
- prowadzenia działań powodujących niekorzystną zmianę stosunków wodnych,
- lokalizacji nowych uciążliwych obiektów budowlanych i innych uciążliwych obiektów, w tym zakładów przemysłowych,
- prowadzenia działań mających wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego założenia przestrzenne lub właściwości lecznicze klimatu.

Rozdział 3:

Historia gminy Czarny Dunajec

Historyczne początki gminy sięgają połowy XVI w. Prawdopodobnie jednak osadnictwo na tym terenie rozwijało się już od XIII wieku i było związane z działalnością zakonu cystersów. Na podstawie pierwszej lustracji królewszczyn, przeprowadzonej w 1564 r. wynika, że Czarny Dunajec został lokowany prawdopodobnie jeszcze przed 1552 r. z inicjatywy Prokopa Pieniążka. Zasadźcą i pierwszym sołtysem był Tomasz Miętus, który wraz z synem zajął się wykarczowaniem lasu pod przyszłą osadę. Własnym kosztem wybudował także pierwszy drewniany kościółek p.w. Świętej Trójcy. W 1605 r. przekazał sołectwo swemu synowi Klemensowi i wnukowi Sebastianowi. Korzystając z możliwości prawnych (konstytucja z 1563 r. dopuszczała wykup sołtystw w królewszczynach z rąk dotychczasowych użytkowników), starosta Adam Kazanowski w roku 1641 odkupił za 117 grzywien sołtystwo w Czarnym Dunajcu od Klemensa Miętusa i przekształcił je na dworski folwark. W 1669 r. król Michał Korybut, nadał sołtystwo, czyli ów folwark, "urodzonym Teodorowi Sulimie i Janowi Pawęckiemu" - weteranom wojennym. W tym czasie, bo na przełomie lat 1669 i 1670, mieszkańcy Czarnego Dunajca wzięli udział w walkach górali przeciw nadużyciom popełnianym przez przebywającą na Podhalu na leżach zimowych chorągiew pancerną starosty Jana Wielkopolskiego. Ze względu na korzystne położenie geograficzne Czarny Dunajec dość szybko rozwijał się w tym czasie. Leżał bowiem przy ważnym szlaku handlowym wiodącym z Krakowa na Orawę i dalej na Węgry.

Ponieważ gospodarka folwarczna nie przyniosła spodziewanych korzyści, dobra dworskie zostały prawie w całości sprzedane miejscowym chłopom w 1753 r. Ostatnimi posiadaczami sołtystwa w Czarnym Dunajcu byli Ratułowscy, legitymujący się przywilejem króla Augusta III z roku 1754. Z dniem podpisania układu rozbiorowego w Petersburgu (5 VIII 1772 r.) Galicja, a zatem także Czarny Dunajec, znalazła się pod berłem Habsburgów. W roku 1846 wybuchło na Podhalu Powstanie Chochołowskie. W 1853 r. zaborca zdecydował o umieszczeniu siedziby jednego z 9 nowoutworzonych starostw właśnie w Czarnym Dunajcu. Żywoć starostwa czarnodunajeckiego był jednak krótki, siedmioletni. W rezultacie zmian ustrojowych zniesiono go w 1860 r., a gminy do niego należące włączono do powiatu

nowotarskiego. Pod zaborem austriackim starostwo nowotarskie przejęte zostało na własność cesarstwa, a następnie - po podziale na sekcje - wystawione na sprzedaż. "Dominium Czarny Dunajec", obejmujące Ciche, Chochółów, Czarny Dunajec, Dzianisz, Podczerwone, Witów i Wróblówkę, kupił w 1819 r. Jan Pajączkowski. Górale z "Dominium", chcąc uniezależnić się od dworu i powiększyć swe grunty, odkupili od Pajączkowskiego, poprzez swego pełnomocnika ks. Józefa Szczurkowskiego, dobra dworskie. Charakterystyczny jest tu małomiasteczkowy prostokątny rynek z bocznymi uliczkami, założony już w drugiej połowie XIX wieku, a ukształtowany ostatecznie w okresie międzywojennym, kiedy miejscowość Czarny Dunajec posiadała prawa miejskie. Ważnym elementem architektury były tu tzw. dworki czarnodunajeckie, czyli murowane parterowe domy z gankiem wspartym na filarach, obecnie już nieliczne. Nie brak tu również wielu zabytkowych drewnianych domów. Miejskiego, choć przytulnego wizerunku dodają Czarnemu Dunajcowi nowoczesne gmachy użyteczności publicznej, zwarta zabudowa, dobrze utrzymane i oznakowane drogi, liczne punkty handlowo-usługowe itp.

Ryc.1. Rynek w Czarnym Dunajcu

W dwudziestoleciu międzywojennym następował powolny upadek znaczenia Czarnego Dunajca, w 1934 roku Czarny Dunajec stracił prawa miejskie, od tego roku miejscowość stała się siedzibą gminy zbiorowej. W latach okupacji hitlerowskiej mieszkańcy Czarnego Dunajca doświadczyli wielu aktów terroru. okupacja na Podhalu zaczęła się już w pierwszych dniach września 1939 r. w dniu 1 IX armia niemiecka zajęła Czarny Dunajec, Nowy Targ i Zakopane. Za rzekome strzelanie do wojska w dniu 3 IX, Niemcy spalili kilkadziesiąt domów w zachodniej części gminy. Sąd polowy Wehrmachtu skazał na rozstrzelanie dwóch mieszkańców. Za Wehrmachtem wkroczyło Gestapo. Szacuje się, że podczas II wojny zginęło 500 osób. Znaczną część z nich stanowili Żydzi. W Czarnym Dunajcu zlokalizowano obóz pracy w tartaku, funkcjonujący do jesieni 1943 r.

Po wojnie miejscowość zachowała charakter rolniczy, a liczba jej mieszkańców oscylowała w granicach 3,5 tys. Obecnie Czarny Dunajec stanowi ośrodek turystyczno-wypoczynkowy z rozwijającą się infrastrukturą komunalną, bazą turystyczną i gastronomiczną. Znajduje się tutaj również drobny przemysł, żwirownie, zakłady pozyskiwania torfu oraz zakłady produkcji mas bitumicznych i sprzętu zootechnicznego.

Ryc. 2. Czarny Dunajec – widok miasta. Parafia św. Trójcy

Rozdział 4

Ogólna charakterystyka gminy Czarny Dunajec

Obszar gminy Czarny Dunajec pod względem administracyjnym znajduje się w południowej części województwa małopolskiego, w powiecie nowotarskim.

Ryc. 3. Położenie Czarnego Dunajca na mapie Polski

Jako jedna z większych samorządowych jednostek administracyjnych nie tylko w skali powiatu, ale też województwa małopolskiego, obejmuje swoim obszarem 15 sołectw: Chochołów, Ciche, Czarny Dunajec, Czerwienne, Dział, Koniówka, Odrowąż, Piekielnik, Pieniążkowice, Podczerwone, Podszkle, Ratułów, Stare Bystre, Wróblówka, Załuczne. Gmina Czarny Dunajec graniczy od północy z Beskidem Żywieckim, od południa z Pogórzem Gubałowskim. Zarówno na zachód, jak i na wschód rozciąga się Równina Dunajecka.

Gminy sąsiadujące z Gminą Czarny Dunajec to:

- gminy powiatu nowotarskiego: od zachodu gmina Jabłonka, od północy Raba Wyżna, od wschodu gminy: Nowy Targ i Szaflary,
- gminy powiatu tatrzańskiego: Biały Dunajec, Poronin, Kościelisko (od południa),
- obszar należący do Republiki Słowackiej (od południowego – wschodu).

W skład gminy wchodzi 15 jednostek pomocniczych (sołectw):

1. Chochółów (12,8 km²),
2. Ciche (26,5 km²),
3. Czarny Dunajec (37,8 km²),
4. Czerwienne (10,8 km²),
5. Dział (5,1 km²),
6. Koniówka (4,2 km²),
7. Odrowąż (12,2 km²),
8. Piekielnik (30,3 km²),
9. Pieniążkowice (8,6 km²),
10. Podczerwone (8,6 km²),
11. Podszkle (13,1 km²),
12. Ratułów (15,3 km²),
13. Stare Bystre (21,1 km²),
14. Wroblówka (5,7 km²),
15. Załuczne (5,2 km²)

Ryc. 4. Sołectwa gminy Czarny Dunajec

Gmina Czarny Dunajec zajmuje tzw. powierzchnię ewidencyjną około 217,2 km², a geodezyjną 238,3 km², co stanowi 14,81% powierzchni powiatu, w tym:

- użytki rolne: 74%
- użytki leśne: 15%

Według danych z 2011 gminę zamieszkiwało 21 959 osób, natomiast średnia gęstość zaludnienia wynosi 100 osób / km².

Ryc. 5. Gminy sąsiadujące z gminą Czarny Dunajec

Pod względem fizyczno - geograficznym obszar Gminy Czarny Dunajec położony jest w dwóch pod prowincjach Karpat: Zewnętrznych Karpatach Zachodnich i Centralnych Karpatach Zachodnich.

Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (północna część obszaru gminy) reprezentują:

- wzniesienia Beskidu Orawsko-Podhalańskiego (będącego częścią Beskidu Żywieckiego), który pełni funkcję bramy komunikacyjnej prowadzącej z południowego na północny skłon Karpat Zachodnich.

W obrębie Centralnych Karpat Zachodnich (środkowa i południowa część obszaru gminy) wydziela się dwa mezoregiony:

- Kotlina Orawsko – Nowotarska, zlokalizowana w centralnej części gminy. Jest obniżeniem pomiędzy łańcuchem Beskidów Zachodnich na północy a podniesionymi tektonicznie pogórzami na południu. Jest to obszar, w którym zlokalizowane są koryta największych rzek obszaru gminy.

- Pogórze Gubałowskie, obejmujące południową część obszaru gminy. Ma cechy wyżyny, w której szerokie wierzchowiny kontrastują z młodą rzeźbą dolin. Grzbiety Pogórza w południowej części gminy przekraczają wysokość 1000 m n.p.m.

Tereny zajmowane przez gminę Czarny Dunajec znajdują się w dorzeczu Dunajca prowadzącego wody do Wisły i Morza Bałtyckiego oraz w dorzeczu Orawy, której system hydrograficzny należy do zlewiska Morza Czarnego. Stąd też w obrębie gminy przebiega europejski (bałtycko-czarnomorski) dział wodny. Biegnie on w przybliżeniu południkowo od góry Żeleźnica w Beskidzie Orawsko-Podhalańskim (na północy) do granicy państwa w okolicach wsi Chochółów (na południu) – pomiędzy miejscowościami Piekiełnik i Załuczne oraz przez torfowisko Baligówka. Dział ten ma charakter niepewny ze względu na obecność w Kotlinie Orawsko-Nowotarskiej licznych rowów melioracyjnych zmieniających lokalnie kierunki odwodnienia. Powstanie owego systemu melioracyjnego było związane z eksploatacją występujących tu torfowisk.

W orografii terenu gminy Czarny Dunajec zaznaczają się wyraźnie trzy jednostki geomorfologiczne związane z regionami geograficznymi. Najniżej (około 650-700 m n.p.m.) rozciąga się Kotlina Orawsko-Nowotarska o stosunkowo wyrównanej powierzchni, wypełniona kompleksem utworów neogenu reprezentowanych przez iły, muły, kredę jeziorną, wkładki węgla brunatnego, żwiry, piaski, zlepieńce. Utwory te są przykryte osadami czwartorzędowymi – zwiertzelinowymi, aluwialnymi, lodowcowo-rzecznymi (w formie stożków napływowych) i organogenicznymi. Kotlina jest obszarem wgiętym (nieckowatym) pomiędzy sfałdowanym Beskidem Orawsko-Podhalańskim na północy i podniesionym tektonicznie Pogórzem Gubałowskim na południu. W granicach gminy kulminacje wzniesień beskidzkich (zbudowanych z fliszu magurskiego) sięgają przeszło 900 m n.p.m., natomiast wzniesień Pogórza Gubałowskiego (zbudowanych z fliszu podhalańskiego) przekraczają 1000 m n.p.m. Oba wyniesione regiony charakteryzuje rzeźba erozyjno-denudacyjna, przy czym główne doliny są dość szerokie z zaznaczonymi poziomami terasowymi.

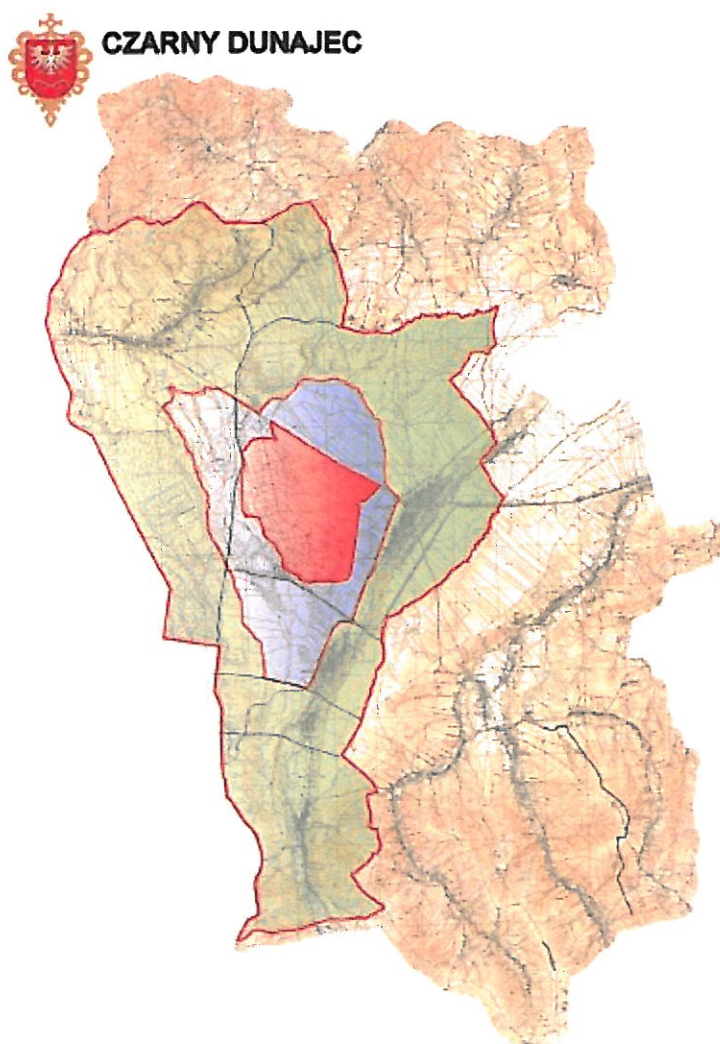
Rozdział 5:

Projektowane strefy ochrony uzdrowiskowej

Podczas podjętych rozmów z władzami samorządu gminy Czarny Dunajec i konsultacji z Ministerstwem Zdrowia przyjęto dwa rozwiązania planistyczne wariantowe. Założenia wariantu nr I i II całościowo uwzględniają zapisy ustawy i są właściwe do rozwijania dalszego opracowania, które powinno zakończyć się przedłożeniem Operatu

Uzdrowiskowego do Ministerstwa Zdrowia.

Warianty różnią się liczbą sołectw wchodzących w skład obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz wielkością powierzchni poszczególnych stref.

Ryc. 6. Układ projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej
z wybranych sołectw gminy Czarny Dunajec (wariant II)

WARIANT I:

Powierzchnie poszczególnych stref:

Strefa „A” – 5,87 km²

Strefa „B” – 18,96 km²

Strefa „C” – 55,18 km²

Znajdują się na niej następujące sołectwa:

Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy Czarny Dunajec to 80,01 km².

WARIANT II:

Powierzchnie poszczególnych stref:

Strefa „A” – 7,61 km²

Strefa „B” – 17,22 km²

Strefa „C” – 73,54 km²

Znajdują się na niej następujące sołectwa:

Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec , Chochółów, Załuczne.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy Czarny Dunajec to 98,37 km².

WARIANT I:

Powierzchnie poszczególnych stref:

Strefa „A” – 5,87 km²

Strefa „B” – 18,96 km²

Strefa „C” – 55,18 km²

Znajdują się w niej następujące sołectwa:

Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy

Czarny Dunajec to 80,01 km².

WARIANT II:

Powierzchnie poszczególnych stref:

Strefa „A” – 7,61 km²

Strefa „B” – 17,22 km²

Strefa „C” – 73,54 km²

Znajdują się w niej następujące sołectwa:

Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec , Chochotów, Załuczne.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy

Czarny Dunajec to 98,37 km².

WARIANT III:

Powierzchnie poszczególnych stref:

Strefa „A” – 2,1 km²

Strefa „B” – 11,85 km²

Strefa „C” – 84,37 km²

Znajdują się w niej następujące sołectwa:

Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec, Chochotów.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy

Czarny Dunajec to 98,32 km².

WARIANT IV

Powierzchnie poszczególnych stref:

Strefa „A” – 1,03 km²

Strefa „B” – 8,40 km²

Strefa „C” – 59,39 km²

Znajdują się w niej następujące sołectwa:

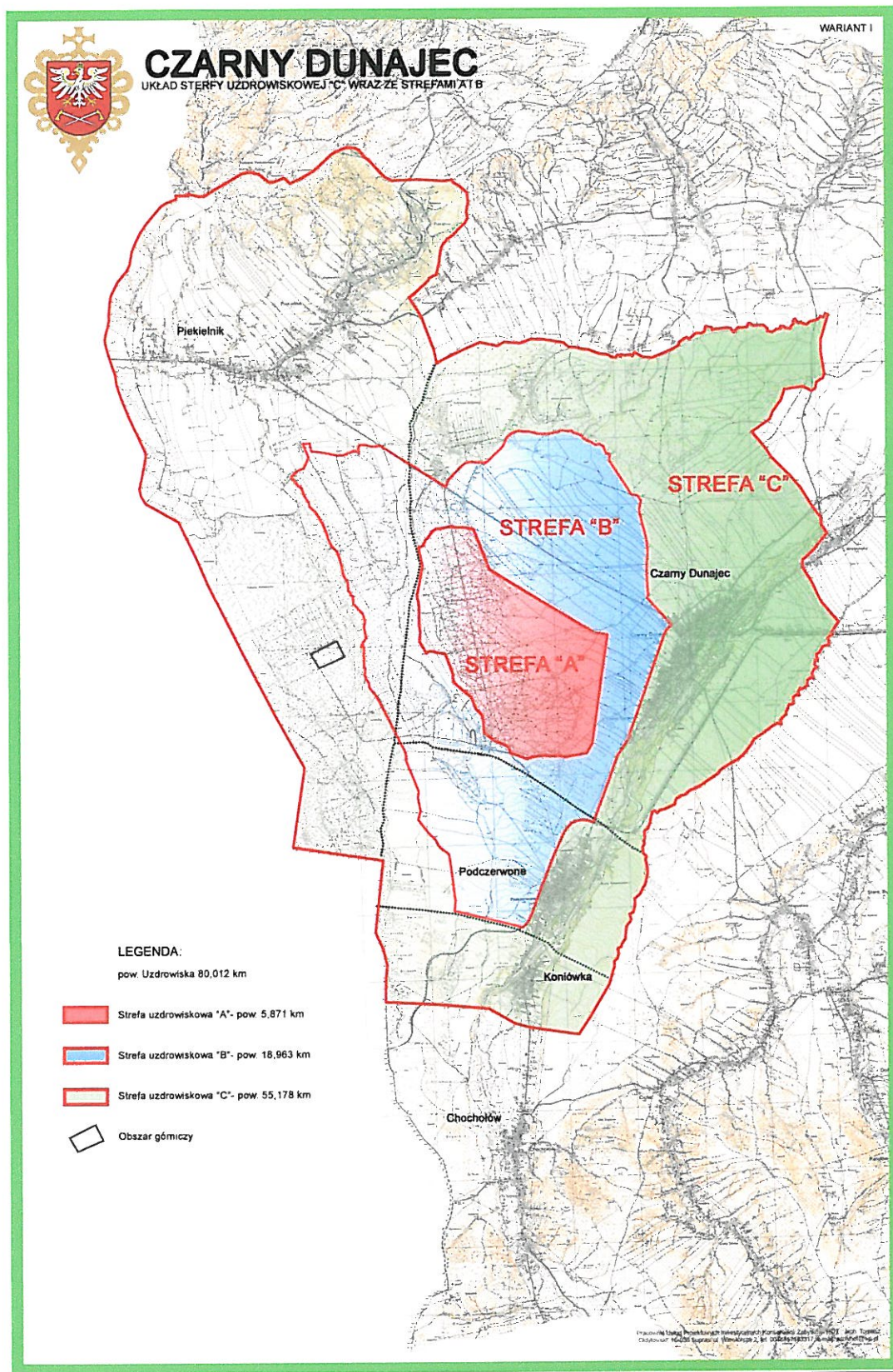
Piekielnik, Czarny Dunajec,.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy

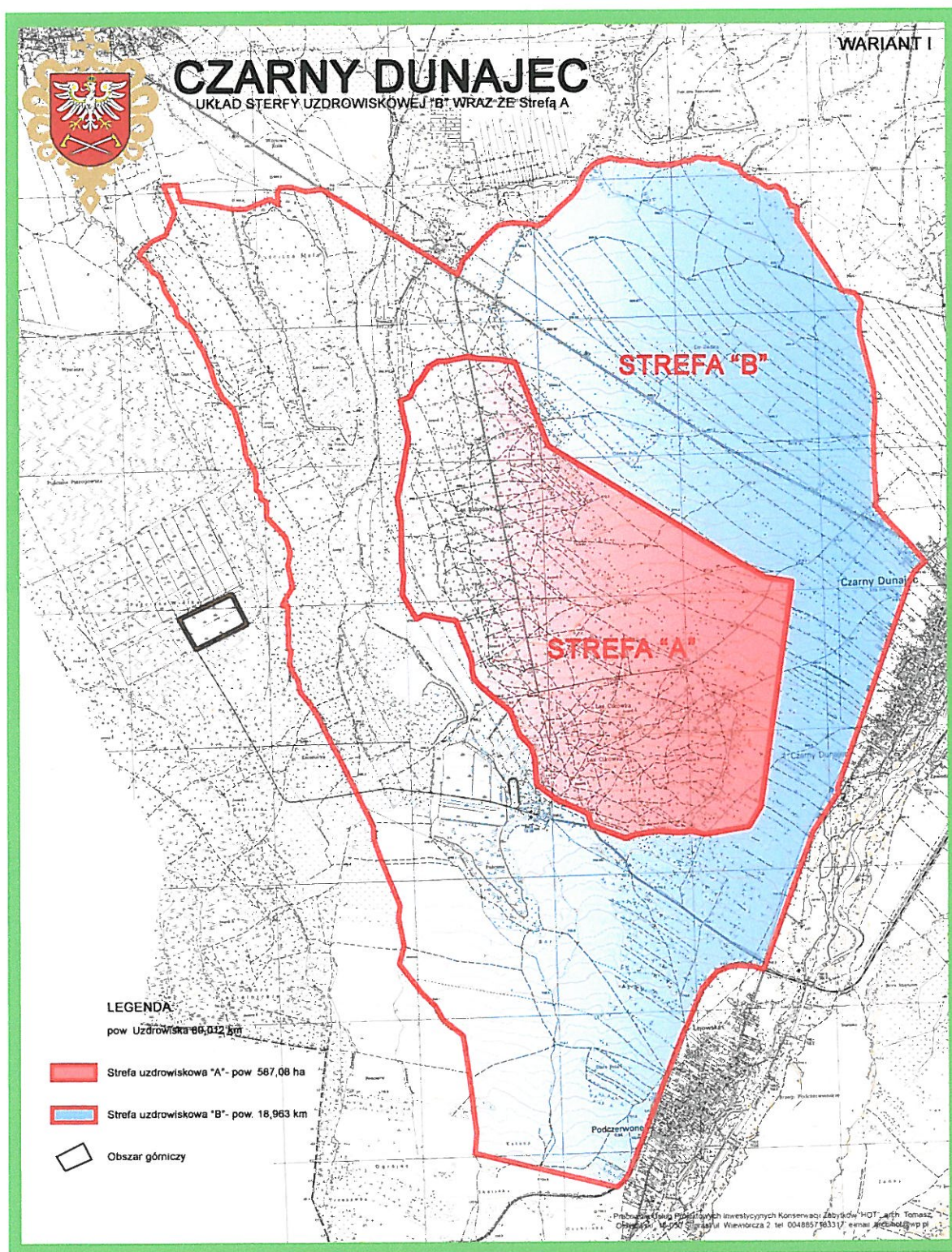
Czarny Dunajec to **68,82 km²**.

Założenia projektowe:

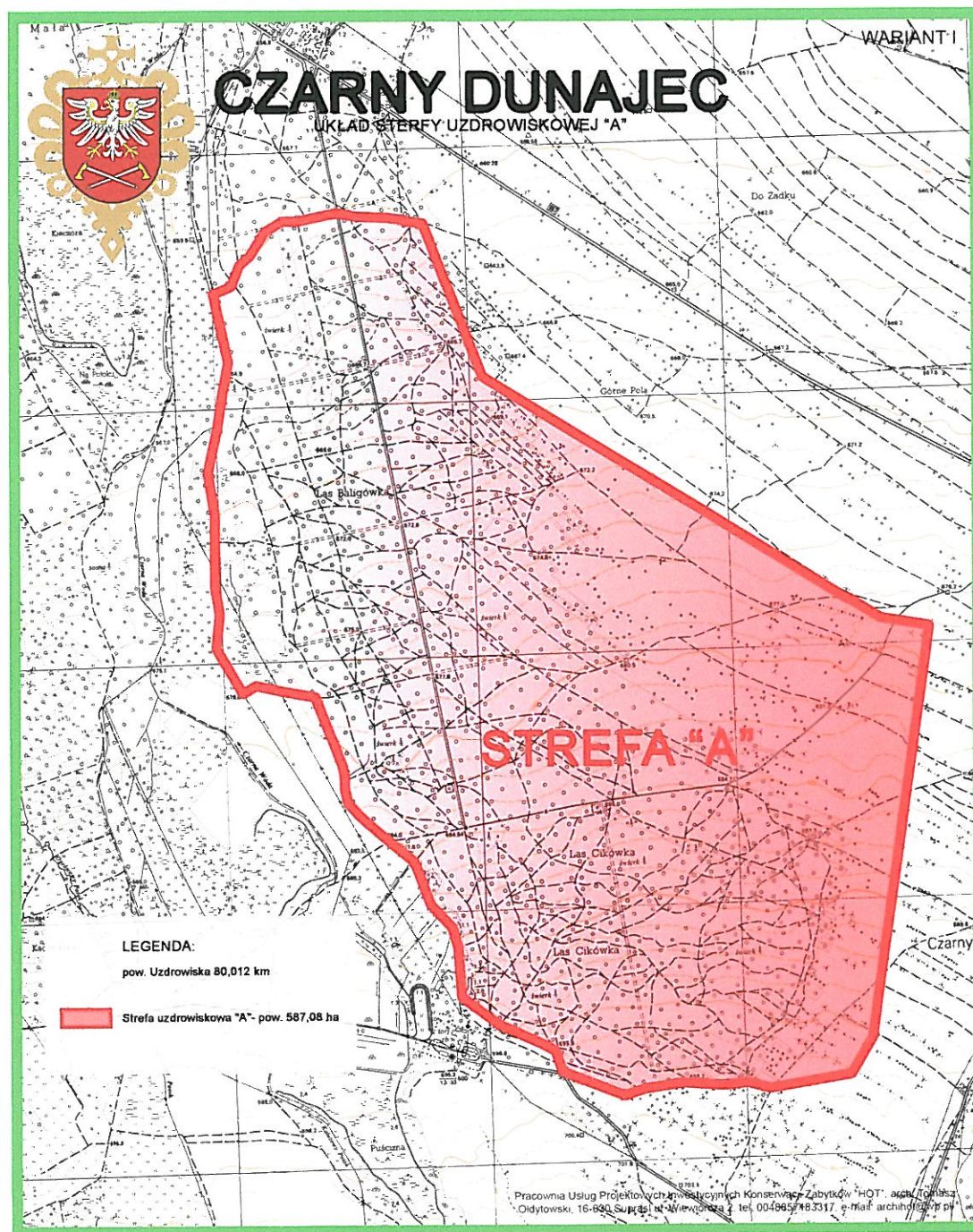
WARIANT I:

Ryc. 7. Projektowana strefa ochrony uzdrowskiej „C” wraz z pozostałymi strefami „A” i „B”

Ryc. 8. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „A” i „B”

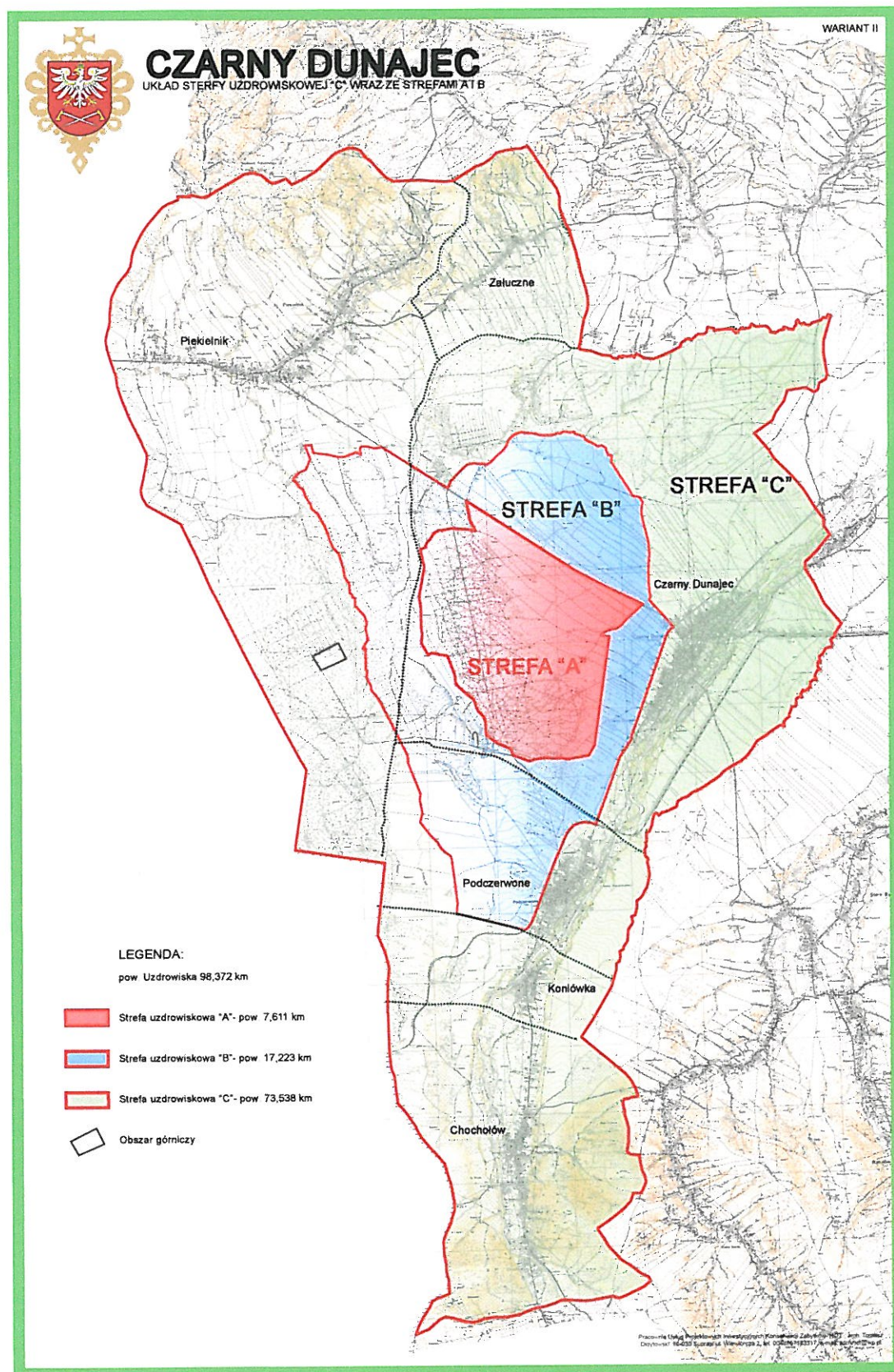
Ryc. 9. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „A”

Sołectwa:

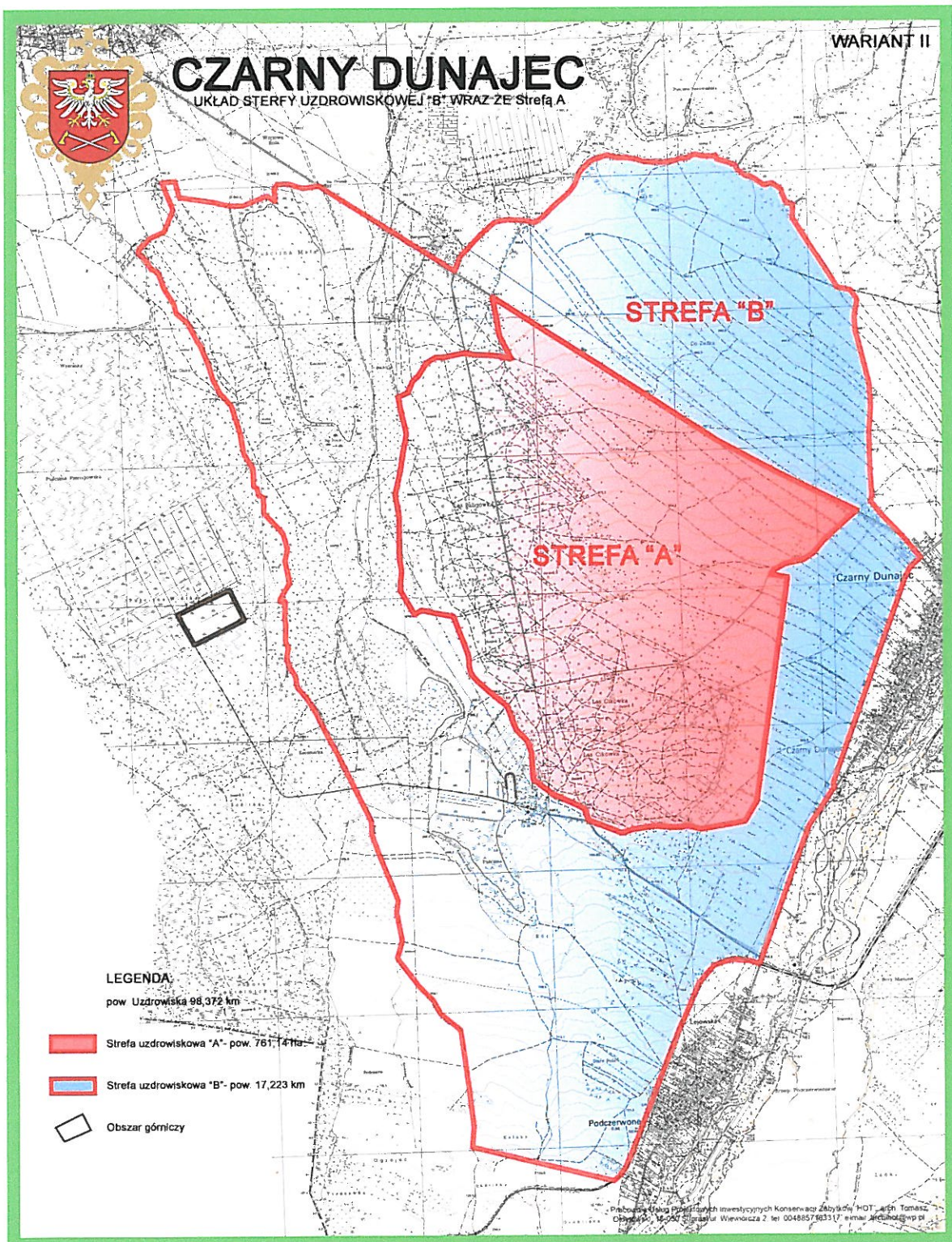
Koniówka, Piekelnik, Podczerwone, Czarny Dunajec.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy Czarny Dunajec to 80,01 km².

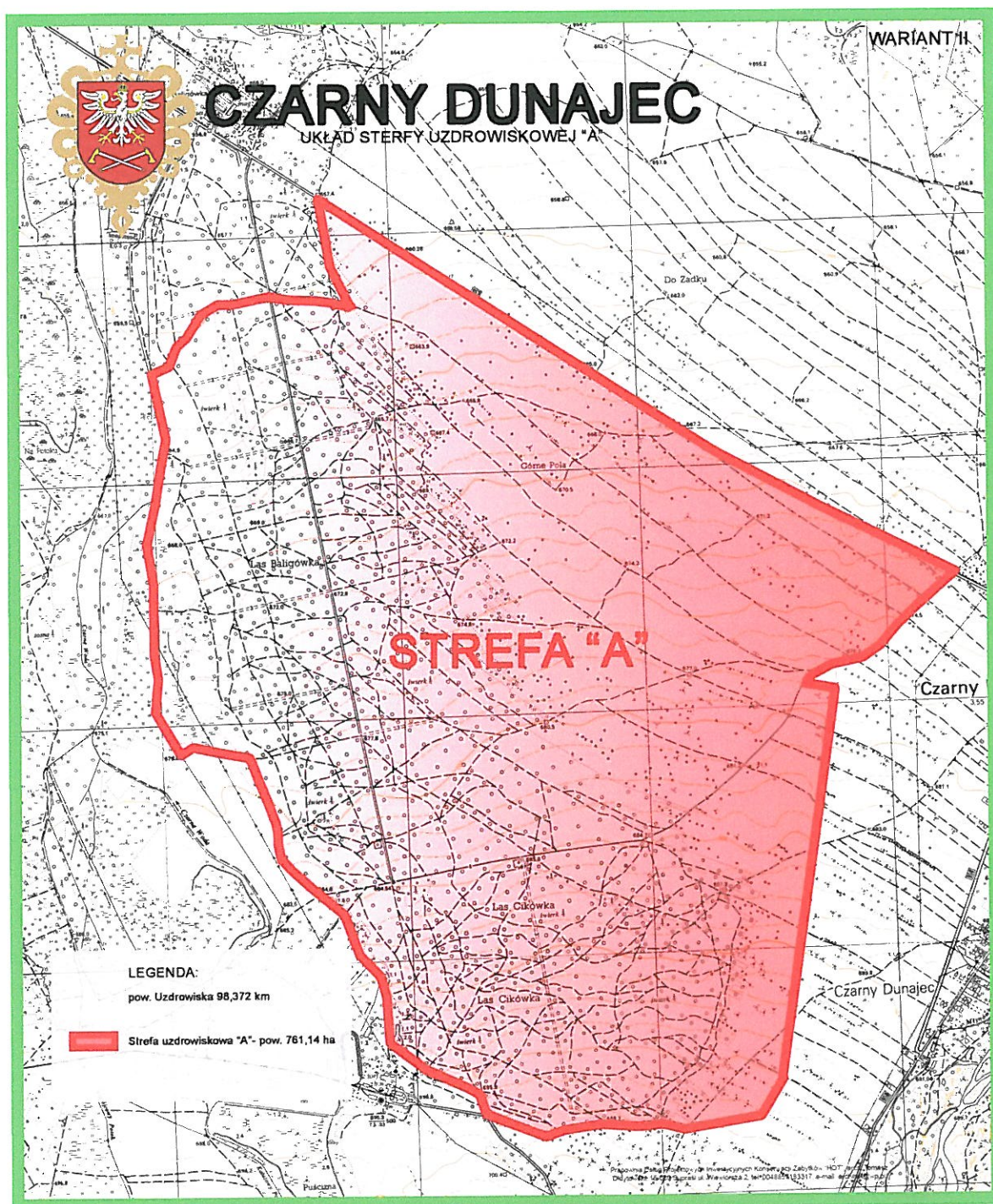
WARIANT II:

Ryc.10. Projektowana strefa ochrony uzdrowskowej „C” wraz z pozostałymi strefami „A” i „B”

Ryc. 11. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „A” i „B”

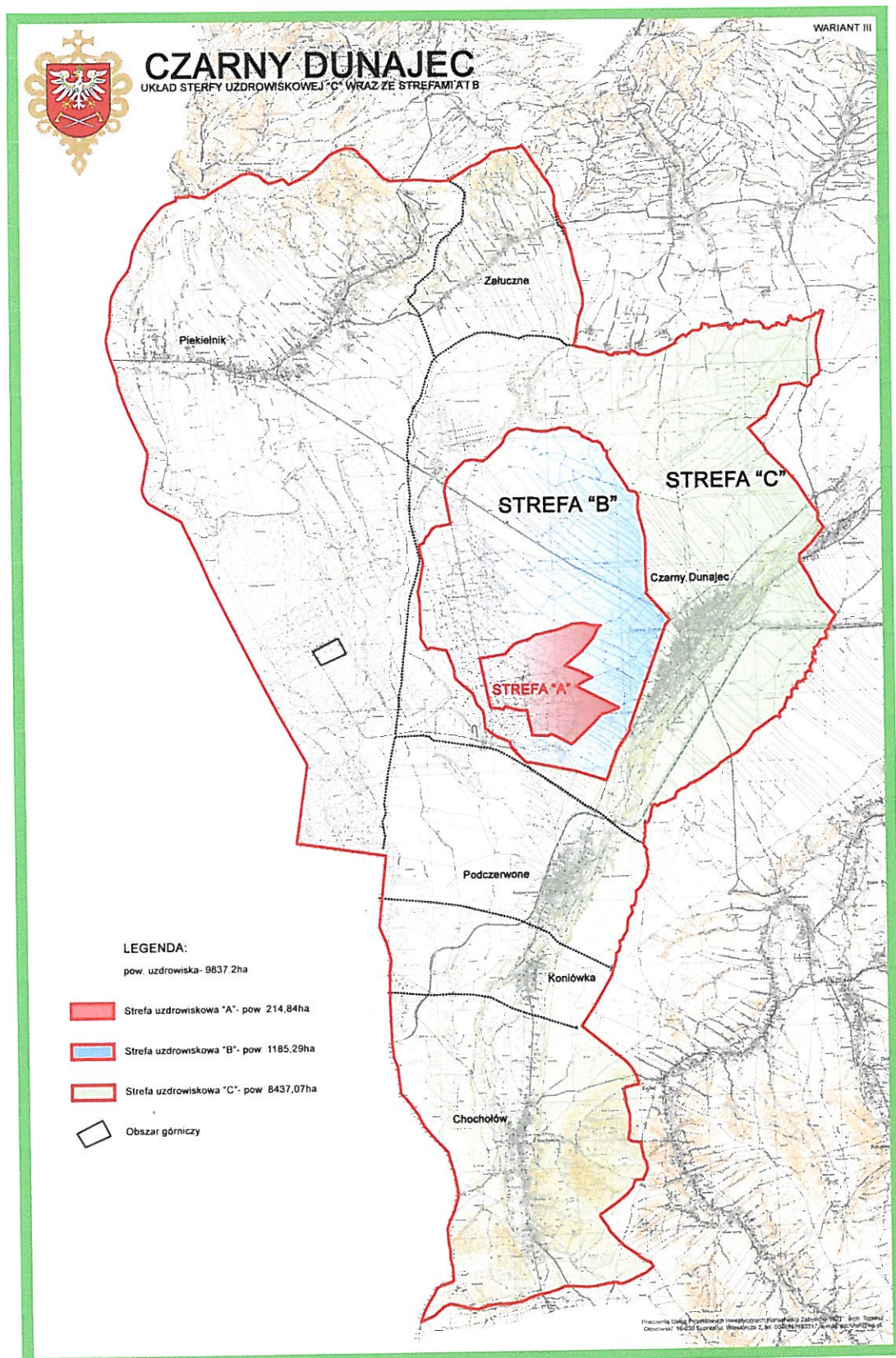
Ryc. 12. Projektowana strefa ochrony uzdrowskowej „A”

Sołectwa:

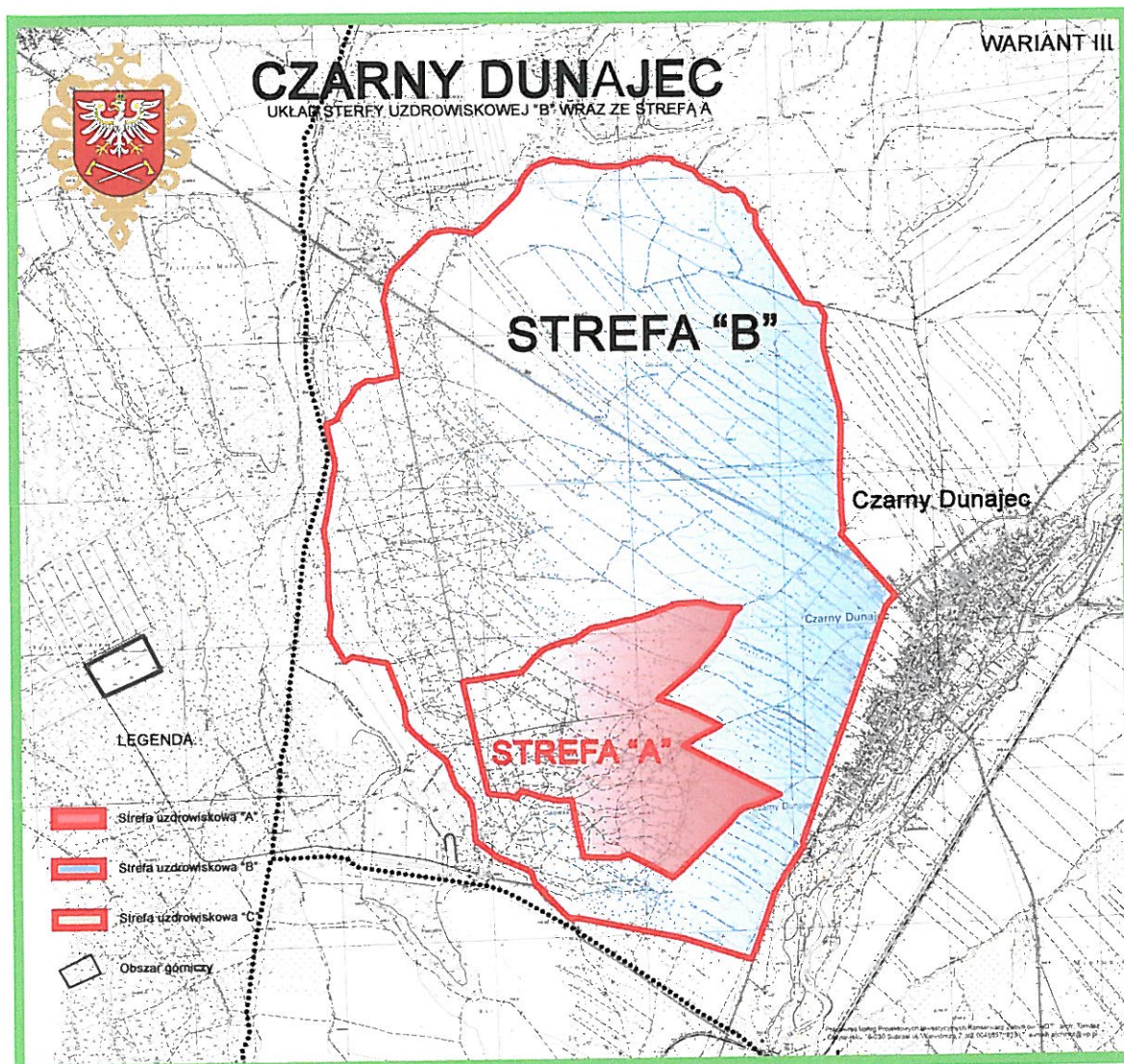
Koniówka, Piekielnik, Podczerwone, Czarny Dunajec , Chochółów, Załuczne.

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowskowej gminy Czarny Dunajec to 98,37 km².

WARIANT III:

Ryc. 13. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „C” wraz z pozostałymi strefami „A” i „B”

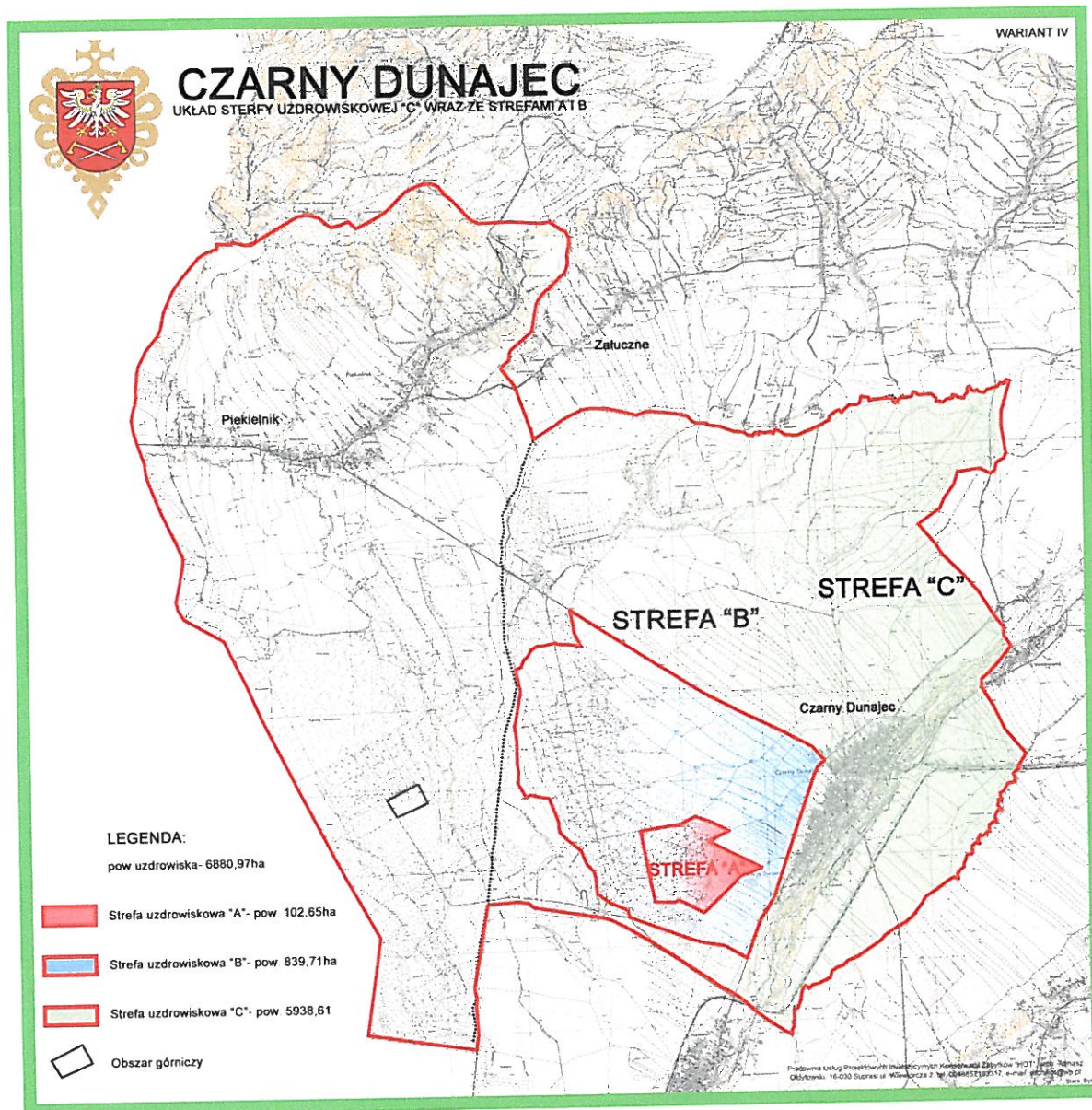

Ryc. 14. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „A” i „B”

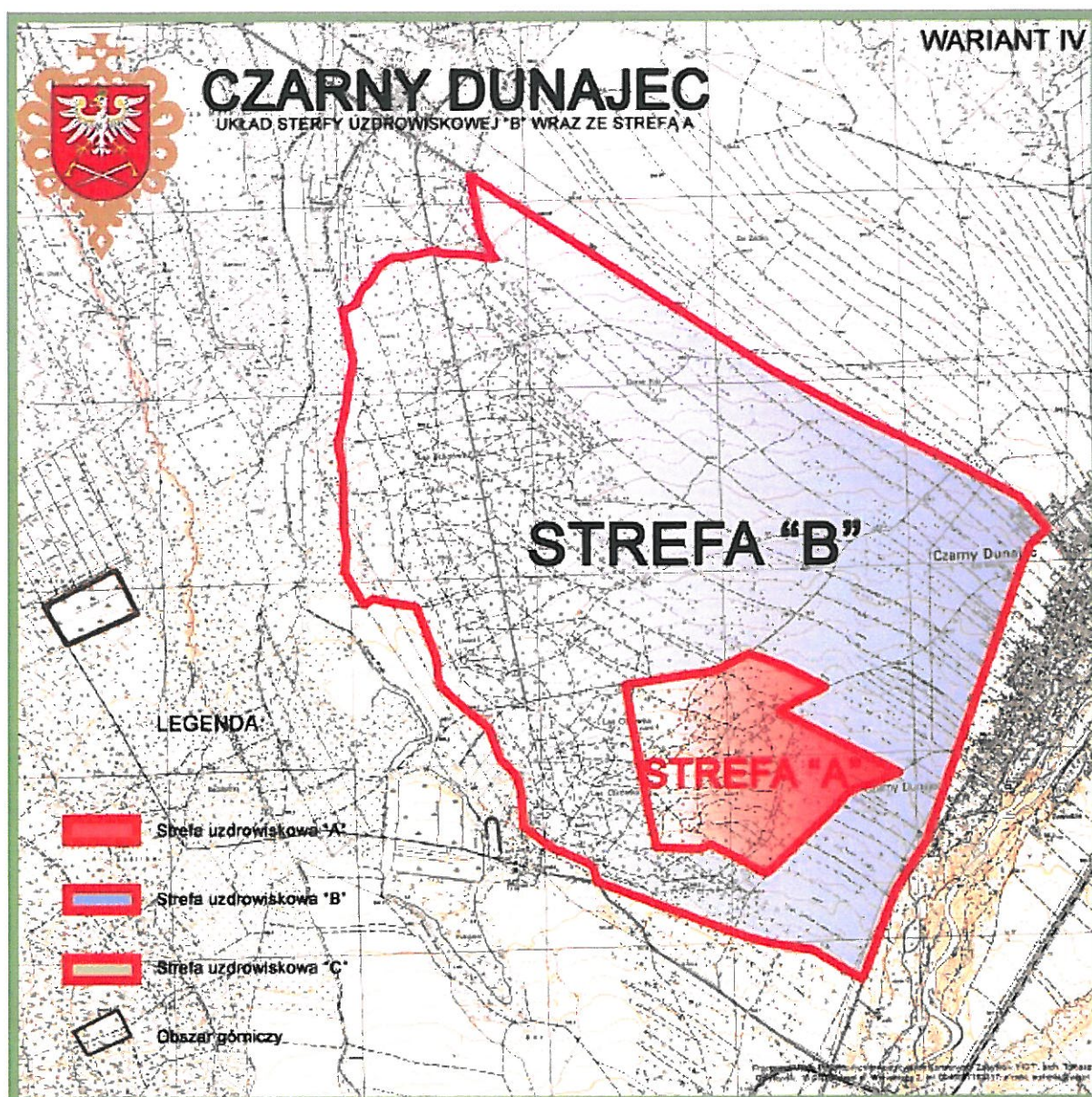
Sołectwa:

Koniówka, Piekelnik, Podczerwone, Załuczne, Czarny Dunajec, Chochołów,
Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy
Czarny Dunajec to 80,01 km².

WARIANT IV

Ryc.15. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „C” wraz z pozostałymi strefami „A” i „B”

Ryc.16. Projektowana strefa ochrony uzdrowiskowej „B”

Sołectwa:

Piekielnik, Czarny Dunajec,

Całkowita powierzchnia projektowanego obszaru ochrony uzdrowiskowej gminy

Czarny Dunajec to 68,82 km².

Rozdział 6:

Właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i klimatu na obszarze objętym wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U.05.167.1399), gmina, która występuje o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska, winna posiadać złoża naturalnych surowców leczniczych oraz klimat o właściwościach leczniczych, potwierdzonych na zasadach określonych w art. 35 i art. 36 tej Ustawy. Gmina Czarny Dunajec spełnia powyższe wymogi ustawowe.

Pośród zasobów naturalnych o właściwościach leczniczych jakie występują na terenie gminy Czarny Dunajec wymienić należy: złoża torfu leczniczego (borowiny) oraz klimat.

Na obszarze gminy Czarny Dunajec zinwentaryzowano 11 torfowisk, o łącznej powierzchni 1496,9 ha i zasobach 31685 tys. m³. Są to: Puścizna Rękowiańska, Bory Wylewiska, Puścizna Wielka, Puścizna Mała, Bór za Lasem Stare Pole, Piekielnik A, B, C, Koniówka, Kosarzyska i Bacuch. Torf użytkowany jest jako nawóz ogrodniczy, do produkcji ściółki, borowiny, kompostu, materiałów izolacyjnych i na opał. Wg ustawy Prawo geologiczne i górnicze, torf zalicza się do kopalin pospolitych, wydobyć wymaga uzyskania koncesji. Na terenie gminy prowadzona jest zorganizowana eksploatacja torfu na torfowisku Puścizna Wielka. Złoże torfu „Puścizna Wielka” posiada koncesję na jego wydobyć, z dnia 25.06.1998 roku, znak: OS.V.7514/5/97/98 z późniejszymi zmianami. Ostatnia zmiana została wprowadzona decyzją Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 3 marca 2009 roku, znak: SW.V.KŻ.7515/1-5/09, gdzie określono termin jej ważności do 31.12.2020 roku. Zgodnie z dodatkiem nr 3 do uproszczonego projektu zagospodarowania złoża z 2005 roku, zawiera ono ustalenie zasobów przemysłowych kopaliny w ilości 217085 m³. W latach 2005-2008 roczna wielkość wydobyć wynosiła średnio 10 tys. m³ torfu.

Złoże torfów Puścizna Wielka z wydzieleniem zasobów torfu leczniczego (borowiny) wg dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej w kategorii B wg stanu na 31.12.2010 posiada następujący zasób:

- torf 260 702 m³

- torf leczniczy (borowina) 74 265 m³

Opublikowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego wyniki badań w dokumencie „Ocena borowiny ze złoża Puścizna Wielka w Czarnym Dunajcu” nr HU 114/09 z dn. 31.12.2009 potwierdzają, że borowiny są surowcem spełniającym wszystkie wymagania jakościowe określone dla borowiny typu wysokiego – przydatnej do celów leczniczych. Ze względu na wysoki stopień humifikacji torfowej (H7-8) oraz dużą zawartość biochemicznie i fizycznie aktywnych kwasów humusowych (55,35% części organicznych) oraz ich zachowany stan koloidowy, surowiec ten nadaje się do stosowania we wszystkich formach zabiegów borowinowych (okłady, zawijania, fasony) oraz do produkcji pasty borowinowej i przygotowywania ekstraktów.

Właściwości klimatu

Warunki klimatyczne gminy Czarny Dunajec są przestrzennie zróżnicowane, pomimo niewielkiego jej obszaru, należącego w całości do karpackiego regionu klimatycznego. Są one determinowane ukształtowaniem powierzchni i wzniesieniem terenu. Występują tu charakterystyczne dla obszarów górskich piętra klimatyczne. Zarówno dla Beskidu Orawsko-Podhalańskiego jak i Pogórza Gubałowskiego charakterystyczne jest piętro umiarkowanie chłodne ze średnią roczną temperaturą powietrza od +4 do +6°C. Kotlina Orawsko-Nowotarska, pomimo położenia w hipsometrycznej strefie piętra umiarkowanego ciepłego, wyróżnia się indywidualnymi cechami klimatu – tzw. odmianą klimatu dolin i kotlin. W okresie zimowym podczas barycznej sytuacji wyżowej w kotlinie tworzy się często zastoisko zimnego powietrza z możliwymi zamgleniami, co skutkuje inwersją temperatury (wzrost temperatury wraz ze wzrostem wysokości n.p.m.). Z kolei latem kotlina jest cieplejsza i suchsza od otaczających 12 wzniesień. W obrębie gminy można zatem spodziewać się okresowego występowania wyraźnie zróżnicowanych warunków pogodowych. Warto dodać, że Kotlina Orawsko-Nowotarska otrzymuje rocznie poniżej 800 mm opadów. Ich sumy wyraźnie wzrastają na okalających ją grzbietach, osiągając na najwyższych szczytach Tatr ponad 1800 mm. Ilości te przesądzają o wodorodnym znaczeniu omawianego obszaru, co w połączeniu z występującymi tu torfowiskami wysokimi stanowi dodatkowy czynnik wyraźnie poprawiający ich retencyjność.

Po spełnieniu warunku zawartego w pkt. 3 tj. uruchomieniu działalności lecznictwa uzdrowiskowego w obiektach znajdujących się na terenie strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, zarejestrowanych jako zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, gmina może wystąpić do Ministra Zdrowia z wnioskiem o nadanie statusu uzdrowiska.

Rozdział 8:

Kierunki leczenia

Kierunki lecznicze i przeciwwskazania dla przyszłego uzdrowiska uregulowane zostały w art.13 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U.05.167.1399), w którym to ustawodawca zawarł katalog kierunków leczniczych dla uzdrowisk:

- 1) choroby ortopedyczno-urazowe;
- 2) choroby układu nerwowego;
- 3) choroby reumatologiczne;
- 4) choroby kardiologiczne i nadciśnienie;
- 5) choroby naczyń obwodowych;
- 6) choroby górnych dróg oddechowych;
- 7) choroby dolnych dróg oddechowych;
- 8) choroby układu trawienia;
- 9) cukrzyca;
- 10) otyłość;
- 11) choroby endokrynologiczne;
- 12) osteoporoza;
- 13) choroby skóry;
- 14) choroby kobiece;
- 15) choroby nerek i dróg moczowych;
- 16) choroby krwi i układu krwiotwórczego;
- 17) choroby oka i przydatków oka.

Podsumowanie

Projekt założeń do operatu uzdrowiskowego wraz z koncepcją zagospodarowania stref ochronnych w obszarze ochrony uzdrowiskowej, stanowić będzie podstawę do opracowania operatu uzdrowiskowego gminy Czarny Dunajec i przedłożenia go Ministrowi Zdrowia w celu nadania statusu obszarowi ochrony uzdrowiskowej Czarny Dunajec położonego na terenie uzdrowiskowej gminy Czarny Dunajec.

Należy podkreślić, iż analiza przestrzeni gminy oraz danych dostarczonych przez gminę Czarny Dunajec, upoważnia do stwierdzenia, iż gmina Czarny Dunajec spełnia wymogi art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U.05.167.1399), poprzez posiadanie złoża naturalnych surowców leczniczych oraz klimat o właściwościach leczniczych, potwierdzonych na zasadach określonych w art. 35 i art. 36 tej Ustawy.

Gmina Czarny Dunajec w 2009 r. uzyskała świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze peloidu (borowiny) nr HU-114/09 wydane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych w Poznaniu.

Udokumentowanie leczniczych właściwości klimatu występującego na obszarze gminy Czarny Dunajec umożliwi opracowanie Operatu Uzdrawiskowego będącego podstawę wystąpienia do Ministra Zdrowia o nadanie statusu obszarowi uzdrawiskowej dla wybranego obszaru (kilku sołectw) gminy Czarny Dunajec.